

INTERVIEWS - BELANGHEBBENDEN

Er werden 29 interviews van ca 1 uur gehouden door 6 interviewers. Er werden 12 vragen gesteld. Niet altijd kwamen alle vragen aan bod.

Het resultaat van de interviews werd geanalyseerd en vervolgens in 9 onderwerpen geclusterd. De uitwerking hiervan is te downloaden via de website:

<http://www.landgoederenopdehelling.nl/documenten/>

- A. Belangen en eigen activiteiten
- B. Waarden
- C. Schoonheid
- D. Visies over samenhang
- E. Beleving en Impulsen
- F. Waarde creatie
- G. Nieuw eigenaarschap
- H. Bedreigingen
- I. Concrete ideeën

EEN SAMENVATTING

Om het ontwerpatelier te voeden met informatie die zich laat vertalen naar 5 verschillende modellen zijn per onderwerp de essenties uitgelicht en zijn bijzonderheden of cruciale uitspraken op de voorgrond gezet.

A. Belangen en eigen activiteiten.

De resultaten van deze vragen geven inzicht in de relatie van de geïnterviewden tot het gebied. Ze zijn grofweg te verdelen in 4 groepen: eigenaren/bewoners, ondernemers, belangengroepen (natuur, cultuur, sport) en betrokkenen.

Op basis van de belangen kwamen onderstaande belangrijke zaken naar voren die van invloed kunnen zijn op het planproces.

- De gemeente Renkum wil geld verdienen met de herontwikkeling van het terrein en gebouw van de Rijenga-Mavo
- Er is behoefte aan verbeterde parkeermogelijkheden voor Park Hartenstein.
- Het Airborne Museum heeft een wens voor een depot (200m²) en een restauratie-atelier (50m²)
- De wens voor een overdekt sportgedeelte – multicourt. (44 x 24 m²)
- Er is behoefte aan verbeterde parkeermogelijkheden voor Tuin Lage Oorsprong
- De wens voor het bouwen van een theehuis/kas in Tuin Lage Oorsprong
- Het terrein van Zinzia op de Hemelse Berg staat te koop en heeft (nog) een zorgbestemming.
- Agrariër doet mogelijk afstand (op termijn) van het weiland aan de Van Lennepweg
- Een groot deel van het gebied valt onder de Natura 2000 wet, va 1 jan 2017 De Nieuwe Natuurwet

B. Waarden en C. Schoonheid

De belanghebbenden die zijn geïnterviewd zijn behoorlijk gelijkgestemd als het gaat om de kwaliteiten van het gebied. De beoordelingen zijn zowel berust op waarnemingen, beleving als theoretische kennis. Men keek zowel op macroniveau (de relatie tussen de landgoederen met uiterwaarden bijv) als micro-niveau (de kleinschalige biodiversiteit) en alles wat daartussen zit. Iedereen heeft het over de mix van zichtlijnen, lanen, open velden, hoog en laag, water, elementen etc.

Natuur, landschap en cultuurhistorie werden het vaakst genoemd als waardenmix. Het pleidooi voor recreatieve uitbreiding kwam van met name de belanghebbende organisaties.

Opvallende uitspraken:

- “Waarde waarvan? Je moet de behoeften van mensen eerst in kaart brengen, los van de vorm”
- “ De Hemelse Berg is een landgoed, de anderen zijn buitenplaatsen”
- “ Officieel is het vooral natuurgebied. De Oorsprong-Beek, Hemelse Berg, Zilverberg... vallen onder richtlijnen van Natura 2000. Dat betekent van overheidswege een instandhoudingsverplichting van natuurwaarden, verschillende habitattypes zoals ‘bossen van alluviale gronden’. Het is wettelijk verplicht aantasting van deze waarden in het gebied maar ook van buiten (externe werking) te voorkomen “.
- “ Het terrein van de Reijenga Mavo behoort tot het park van Hartenstein en bepaalt hoe de entree van Oosterbeek er uit ziet. Die entree wordt ontsiert door het huidige gebouw”.
- “Het gebied zou ook in sociaal opzicht ontwikkeld moeten worden, er zijn geen verblijfsplekken.”

D. Visies over samenhang

Uitspraken die werden gedaan varieerden van het terugbrengen en herstellen van oude structuren en landschapstijlen, het eigene van de vier landschappen respecteren tot niet alleen maar richten op behoud, maar ook ontwikkelen van nieuwe richtingen. Een kwart van de respondenten heeft geen antwoord gegeven op deze vraag.

Voor het creëren van samenhang werden ook heel concrete voorstellen gedaan zoals:

- Het maken van herkenbare entrees
- Verbeteren en verbinden van de routing in het gebied (ook naar buiten zoals Hazenakker en Rozenpad).
- Krachtiger onderscheiden van Hartenstein als gebruikspark
- Geheel of gedeeltelijk afsluiten van verkeerswegen die door het gebied lopen.
- Betrek ook de Westerbouwing bij het planproces

- “Als wij er van uit gaan dat het landschap van de landgoederen in de Engelse Landschapstijl zouden moeten worden hersteld, dan is het logisch om ook op die plekken opnieuw te bouwen”.

De meest opvallende uitspraken die hier werden gedaan luiden:

- “ Door aan elk landgoed de ook naam Groot Hartenstein te verbinden, maak je één nieuw landgoed”
- “ Herbouw de villa’s van de Hemelse Berg en Laag Oorsprong”

E. Beleving en Impulsen

Deze vraag ging over nieuwe kansen die men ziet voor het gebied ijk van behoud, verbetering van het gebruik en het vergroten van de beleving.

Hier werd vooral gesproken over Park Hartenstein. Ruim de helft van de respondenten is van mening dat er meer activiteiten zouden kunnen plaatsvinden, juist in Park Hartenstein. Vooral tijdelijke kunst en culturele activiteiten.

Twee belangrijke uitspraken op dit punt:

- “Als het uitgangspunt behoud is en je wilt geen ruimte maken voor nieuwe ontwikkelingen, dan komen er helemaal geen verbeteringen. Nodig is dat oude structuren worden losgelaten.”
- “ Een mobiliteitsplan voor het hele gebied is nodig”

F. Waarde creatie

De vraag over waarde creatie is verschillend beantwoord. Functioneel, economisch, ecologisch en emotioneel. Niet iedereen heeft deze vraag gekregen of had een antwoord op deze vraag. Velen hebben aangegeven dat elke nieuwe ontwikkeling in dienst moet staan van de visie die vooraf wordt geformuleerd. Voor vrijwel iedereen betekent dit met respect voor type landschappen en niet teveel functies tegelijk.

Opvallend is dat waarde creatie over het algemeen als een bedreiging wordt gezien!

G. Nieuw eigenaarschap:

Na de inventarisatie van de opbrengst van deze ingewikkelde vraag is besloten om het onderwerp nieuw eigenaarschap voorlopig op een zijspoor te zetten, omdat dit pas aan de orde kan komen na het ontwikkelen van een visie.

H. Bedreiging

De vraag wat men als grootste bedreiging ziet voor het gebied is niet aan iedereen gesteld. De meeste antwoorden gingen hier in de richting van verwaarlozing en erosie. Een kwart van het totaal is bang dat nieuwe ontwikkelingen (bouwen, publiek, events) teveel druk op het gebied zullen geven. Het geeft de noodzaak weer voor een gedragen visie.

I. Ideeën concreet

Dwars door alle vragen heen zijn veel ideeën geopperd en wensen geuit door de respondenten. Hieronder zijn per landschap de meest in het oog springende genoteerd:

Park Hartenstein

- Verbeteren entree
- Ondergronds Parkeren
- Inpassen open depot en restauratie-atelier (concrete input Airborne-museum)
- Een onderkomen voor Culturele Activiteiten (museum)
- Centrum wonen, werken zorg (concrete input Verburgt Molhuijsen Staete)
- Biologische moestuin
- Trottoir langs de Talsmalaan

Hemelse Berg

- Hart van het gebied markeren, bijv dmv monumentale kunst
- Uitzichtpunt op plek oude huis/ een voetprint zoals bij Laag Oorsprong
- Parkeren naar Van Lennepweg
- Doorgangsverkeer beperken door b.v. in de Hoofdlaan een knip aan te brengen met parkeermogelijkheden.
- Wellness-centrum
- Zorghotel, maar kleinschalig
- Een atelier, cultureel centrum, satelliet st Zoom; vanwege de historie Kneppelhout (concrete input st Zoom)

Laag Oorsprong

- Tuin Lage Oorsprong wil orangerie, kas en kapschuur bouwen.
- Parkeren Tuin Lage Oorsprong moet anders (aan zuidzijde woning bijv)
- De bereikbaarheid van scouting onderkomen Trappershof (halverwege van Borselenweg) verbeteren (De toegang wordt vaak versperd door auto's van wandelaars en mountainbikers, waardoor het onderkomen onbereikbaar is voor brandweer en ziekenauto).

De Pietersberg

- Geen specifieke ideeën genoemd.

Tot slot nog een aantal verrassingen uit de interviews.

- “Wijs een gebied aan als experiment, om een nieuw landgoed te maken”.
- “Er gaat slechts 8 euro per inwoner per jaar naar groenonderhoud”
- “ Bouw niks op de plek van de Mavo, betrek dit bij het park” “Als er al opnieuw gebouwd zou moeten worden, dan is de eerste eis, dat die bebouwing het binnenkomen van Oosterbeek verfraait”
- “ Het gebied moet geen recreatiepark worden”.
- “Het beschermen van de cultuurhistorische waarden is belangrijker dan de waan van de dag”
- “ Hemelse berg en Kunst zou een goede twee-eenheid kunnen vormen”
- Hekken weghalen waar ze niet nodig zijn, maar ook: plaats hekken tegen ATB’ers
- Over het zichtbaar houden/ maken van het thema WO II zijn evenzoveel voor- als tegenstanders.
- Dat het zwembad er zo bij ligt wordt jammer gevonden.